

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αικατερίνη Σπυριδάκη – Βουλευτής Ν. Λασιθίου

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

Προς: την Υπουργό Πολιτισμού, κα Λίνα Μενδώνη

την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη

τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

Θέμα: Αίτημα μεταστέγασης Ιστορικού Αρχείου Κρήτης

Κυρίες και κύριε Υπουργέ,

Σας καταθέτω ως Αναφορά το από 18 Ιουνίου 2026 Δελτίο Τύπου, που υπογράφουν το ΤΕΕ Δυτικής Κρήτης, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Χανίων, η Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Κρήτης και ο Σύλλογος Φίλων Ιστορικού Αρχείου Κρήτης, με το οποίο εκφράζουν δημόσια και με απόλυτη σαφήνεια την υποστήριξή τους στην προοπτική διάθεσης του κτηρίου του Παλαιού Παγοποιείου, γνωστού ως “Ψυγείο”, ιδιοκτησίας της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.), για τη στέγαση του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης.

Πιο συγκεκριμένα, το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης ιδρύθηκε το 1920 με έδρα τα Χανιά. Το αρχειακό υλικό του Αρχείου υπολογίζεται σε περίπου 700.000 σημαντικότερα έγγραφα και ντοκουμέντα, από το 1821 μέχρι σήμερα. Η πολυτιμότητα του Αρχείου είναι δεδομένη, αφού είναι το δεύτερο σε σπουδαιότητα, μετά τα Γενικά Αρχεία του Κράτους.

Παρά το γεγονός ότι το Ιστορικό Αρχείο αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς διαφύλαξης της ιστορικής μνήμης του νησιού, εντούτοις αντιμετωπίζει εδώ και χρόνια σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα. Το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης στεγάζεται σήμερα σε έναν μικρό και ακατάλληλο χώρο με αποτέλεσμα πολύτιμα αρχεία να βρίσκονται στοιβαγμένα, και αναξιοποίητα και η εξεύρεση κατάλληλου χώρου για τη στέγασή του έχει κριθεί αναγκαία.

Το κτίριο του Παγοποιείου μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης. Καθώς αποτελεί τμήμα του ευρύτερου συνόλου της Δημοτικής Αγοράς και του περιβάλλοντος χώρου της, που έχουν χαρακτηριστεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την υπ’ αριθμ. 171150/37337 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 870/Β/08-09-1980), διαθέτει ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, ιστορική και συμβολική αξία και συνδέεται άμεσα με την ιστορική εξέλιξη του κέντρου των Χανίων.

Η αξιοποίηση μάλιστα του κτιρίου, γνωστό στην τοπική κοινωνία ως «Ψυγείου» για τη στέγαση του Αρχείου έχει τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Στέγασης Δημοσίων Υπηρεσιών.

Η εγκατάσταση του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης στο κτίριο του «Ψυγείου» θα δημιουργήσει έναν σημαντικό πυρήνα πολιτισμού, γνώσης και ιστορικής τεκμηρίωσης στην καρδιά της πόλης. Ταυτόχρονα θα αποτελέσει πρότυπο ορθολογικής διαχείρισης και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας.

Καθώς μάλιστα για το ακίνητο βρίσκεται σε εξέλιξη δημόσιος διαγωνισμός μίσθωσης με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 3η Ιουλίου 2026, η αξιοποίησή του για τη στέγαση του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης συνιστά μια ώριμη και ρεαλιστική λύση.

Παρακαλώ όπως με ενημερώσετε σχετικά με τις ενέργειες που προτίθεστε να λάβετε αναφορικά με την αναγκαιότητα μεταστέγασης του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης σε έναν κατάλληλο και επαρκή χώρο, ώστε το Αρχείο να καταστεί πλήρως λειτουργικό αλλά και να αναδειχθεί η συλλογή των σπάνιων τεκμηρίων, που διαθέτει.

Επισυνάπτεται το σχετικό Δελτίο Τύπου.

Η αναφέρουσα Βουλευτής

Αικατερίνη Σπυριδάκη

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
« ΦΙΛΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ »

ΠΡΟΣ:

- το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- το Υπουργείο Πολιτισμού
- τους Βουλευτές Κρήτης
- τα Γενικά Αρχεία του Κράτους
- τον Περιφερειάρχη Κρήτης
- τον Δήμαρχο Χανίων
- την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ Α.Ε.)

ΘΕΜΑ: Πρόταση για την αξιοποίηση του Παγοποιείου στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού της δημόσιας περιουσίας στα Χανιά

Αξιότιμες κυρίες, αξιότιμοι κύριοι,

Η προστασία της ιστορικής μνήμης δεν αποτελεί μόνο υποχρέωση απέναντι στο παρελθόν, αλλά και επένδυση στο μέλλον ενός τόπου. Το **Ιστορικό Αρχείο Κρήτης**, ένας από τους σημαντικότερους φορείς διαφύλαξης και τεκμηρίωσης της ιστορίας του νησιού, επιτελεί επί δεκαετίες έργο ανεκτίμητης αξίας για την επιστημονική έρευνα, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Παρά τη σπουδαιότητα της αποστολής του, οι στεγαστικές του ανάγκες παραμένουν άλυτες, ενώ το αρχαιακό του υλικό και οι απαιτήσεις για την ασφαλή διατήρησή του αυξάνονται συνεχώς.

Η πρόσφατη έγκριση του κτιριολογικού προγράμματος της Υπηρεσίας από το Υπουργείο Παιδείας επιβεβαίωσε με τον πλέον επίσημο τρόπο τις ανάγκες αυτές.

Στη συνέχεια, η αρμόδια Επιτροπή Στέγασης Δημοσίων Υπηρεσιών γνωμοδότησε ότι το **κτίριο του Παγοποιείου μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης** και πρότεινε να διερευνηθεί η αξιοποίησή του για τον συγκεκριμένο σκοπό. Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς για πρώτη φορά αναγνωρίζεται θεσμικά η καταλληλότητα του συγκεκριμένου ακινήτου ως λύση σε ένα διαχρονικό πρόβλημα.

Το κτίριο του Παγοποιείου, γνωστό στην τοπική κοινωνία ως «Ψυγείο», κατέχει ξεχωριστή θέση στην ιστορία και την πολεοδομική φυσιογνωμία των Χανίων. Ως τμήμα του ευρύτερου συνόλου της Δημοτικής Αγοράς και του περιβάλλοντος χώρου της, που έχουν χαρακτηριστεί ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την υπ' αριθμ. 171150/37337 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 870/Β/08-09-1980), διαθέτει ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, ιστορική και συμβολική αξία και συνδέεται άμεσα με την ιστορική εξέλιξη του κέντρου των Χανίων.

Η εγκατάσταση του **Ιστορικού Αρχείου Κρήτης στο κτίριο του «Ψυγείου» θα δημιουργήσει έναν σημαντικό πυρήνα πολιτισμού, γνώσης και ιστορικής τεκμηρίωσης στην καρδιά της πόλης.** Παράλληλα, θα διασφαλίσει τη βέλτιστη προστασία πολύτιμων ιστορικών τεκμηρίων, θα ενισχύσει τη λειτουργία και την εξωστρέφεια της Υπηρεσίας και θα προσφέρει στους πολίτες, στους μαθητές, στους φοιτητές και στους ερευνητές έναν χώρο άμεσα συνδεδεμένο με την ιστορική ταυτότητα και την πολιτιστική κληρονομιά της πόλης.

Παράλληλα, η πόλη των Χανίων αντιμετωπίζει διαχρονικά το ζήτημα της στέγασης πολλών Δημόσιων Φορέων και Υπηρεσιών, οι οποίοι λειτουργούν σε ακατάλληλους ή ανεπαρκείς χώρους, ενώ σημαντικά δημόσια ακίνητα παραμένουν αναξιοποίητα ή υποαξιοποιούνται.

Η περίπτωση του Παγοποιείου αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία να ανοίξει ένας ευρύτερος και ουσιαστικός διάλογος για τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας, με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Για τους ανωτέρω λόγους, καλούνται όλοι οι συναρμόδιοι και εμπλεκόμενοι φορείς να προβούν, σε πνεύμα συνεργασίας και θεσμικής συνεννόησης, στις αναγκαίες ενέργειες για τη διερεύνηση και αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου νομικού, θεσμικού και διοικητικού μέσου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παραχώρηση και διάθεση του κτιρίου του «Ψυγείου» για τη στέγαση του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης.

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας δεν συνιστά μόνο μια ουσιαστική παρέμβαση για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών ενός κορυφαίου θεσμού διαφύλαξης της ιστορικής μνήμης, αλλά μπορεί να αποτελέσει πρότυπο ορθολογικής διαχείρισης και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας.

Με τη βούληση και τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, είναι εφικτή η διαμόρφωση μιας βιώσιμης λύσης, η οποία θα ενισχύει τον επιστημονικό, εκπαιδευτικό και κοινωνικό ρόλο του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης και θα συμβάλλει ουσιαστικά στην πολιτιστική και αναπτυξιακή προοπτική των Χανίων και της Κρήτης συνολικά.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Οι υπογράφωντες φορείς του Νομού Χανίων

ΤΕΕ Τμήμα
Δυτικής Κρήτης

Σύλλογος Αρχιτεκτόνων
Χανίων

Ιστορική
Λαογραφική
Εταιρεία Κρήτης

Σύλλογος Φίλων
Ιστορικού
Αρχείου Κρήτης